

vrij globale screening, geen onjuistheden kunnen ontdekken.

Een volgende vraag naar de bruikbaarheid is of de lezer gemakkelijk vindt wat hij zoekt. Huisartsen die vrij gemakkelijk de inhoudsopgave en het register scannen, waarschijnlijk wel. Anderen lukt dit naar mijn inschatting pas goed na herhaaldelijk gebruik. Het lijkt mij daarom verstandig als de opleidingen hier systematisch tijd voor inruimen; dan leren huisarts-in-opleiding, huisartsopleider en docent er allemaal van, en komt dit boek pas goed tot zijn recht. Een andere suggestie is om dit boekwerk te digitaliseren, zodat gebruikers die liever of beter langs digitale weg informatie zoeken, met een paar muisklikken weten wat zij moeten doen bij een acuut benauwde patiënt, cardiaal of pulmonaal.

Samengevat: dit boek blijft een standaardwerk voor elke huisarts, in het bijzonder in opleidingssituaties. Een digitale versie mag wat mij betreft snel volgen.

Wouter van Hensbergen

Een kijkje in de keuken van de huisarts

Bügel PC, Baarveld F, Schuling J. *Bij de dokter. De achterkant van het genezen: voor huisartsen en hun patiënten.* Maarssen: Elsevier gezondheidszorg, 2005. 204 pagina's, € 20. ISBN 90-352-2772-7.

'Net als de tovenaarsleerlingen in de boeken over Harry Potter dienen de co-assistenten te laten zien dat zij dat ene artikel of dat andere boek gelezen hebben. Met die kennis kunnen zij de dreigende gevaren bestrijden.' Deze vergelijking tussen co-assistenten en de tovenaars in opleiding (TIO's) in de avonturen van Harry Potter staat in het eerste hoofdstuk centraal. De vergelijking lijkt merkwaardig, maar is na het lezen van het hoofdstuk wel erg herkenbaar. Het laat zien hoe artsen zich vormen door de opleiding en de ervaringen in het ziekenhuis.

Vervolgens gaat het boek verder over het huisartsenvak. Wat is huisartsgeneeskunde en wat komt een huisarts tegen in zijn werk? Hoe ziet de opleiding van

huisartsen eruit en wat zijn de verschillen tussen de huisartsgeneeskunde van vroeger en nu? Diverse auteurs, zelf allemaal huisarts, belichten hun werk vanuit verschillende invalshoeken. Het omgaan met fouten, het boven tafel krijgen van de hulpvraag, de werkwijze van de farmaceutische industrie en de ontwikkeling van de alternatieve geneeskunde zijn voorbeelden die aan bod komen. Aanstaande huisartsen krijgen door dit boek een goed beeld van hun toekomstig vakgebied. De regelmatige grepen uit het verleden zijn erg leerzaam. Je bent hierdoor meer op de hoogte van de vroegere huisartsgeneeskunde en weet waarom er veranderingen plaatsgevonden hebben, waardoor je de huidige situatie in perspectief kunt zien. Het boek is daarnaast ook geschreven voor patiënten, hoewel ik me afvraag of zij alle 'tovenaarstermen' in het boek begrijpen. Zij zullen het optreden van de huisarts beter begrijpen na het lezen van dit boek en ook beter in staat zijn hun klacht en bijbehorende hulpvraag te verwoorden, wat de communicatie in de spreekkamer ten goede komt.

Omdat ieder hoofdstuk is geschreven door een andere huisarts verschillen de hoofdstukken in stijl en leesbaarheid. Sommige auteurs gebruiken veel casuïstiek, terwijl andere auteurs juist heel theoretisch vertellen. Aan het einde van ieder hoofdstuk staan aanbevelingen voor patiënt en huisarts. Deze aanbevelingen zijn erop gericht om de communicatie in de spreekkamer te bevorderen.

Dit boek is zeker een aanrader. Huisartsen-in-opleiding krijgen een beter beeld over de achtergronden van hun toekomstig vakgebied. De doorgewinterde huisarts leert in dit boek hoe de huisartsopleiding er tegenwoordig uit ziet en zal handvatten krijgen om de communicatie met patiënten nog verder te verbeteren.

Annemarie Uijen

Acute geneeskunde

Thijs LG, Delooz HH, Goris RJA, Schers HJ, redactie. *Acute geneeskunde. Een probleemgerichte benadering in acute genees- en heelkundige situaties.* Maarssen:

Elsevier Gezondheidszorg, 2005. 6^e, herziene druk. 478 pagina's, € 67. ISBN 90-352-2754-9.

In het voorwoord staat dat dit boek een leerboek is dat zich richt op het kennisniveau van de basisarts. In de meeste van de 32 hoofdstukken is een klinisch probleem (koorts, hoesten, acute buikpijn, hoofdpijn) het uitgangspunt en worden per probleemgebied de pathofysiologie, de diagnostiek en de behandeling uitgebreid in kaart gebracht. Dat gebeurt over het algemeen op een heldere en overzichtelijke manier, met mooie, illustratieve tekeningen en foto's, en verhelderende kaders met tabellen, differentiële diagnoses, beslisbomen, indelingen, criteria, oorzaken en indicaties. Het boek is prachtig uitgevoerd en – gezien het aantal bladzijden – gelukkig stevig ingebonden. Bladspiegel en lettertype zijn goed gekozen.

Is dit boek daarmee ook een aanrader voor de huisarts? Omdat er een hoofdstuk over casuïstiek is toegevoegd, is deze druk zeker geschikter voor huisartsen dan eerdere drukken. De meeste van de gepresenteerde casussen zijn voor de huisarts herkenbaar. Opbouw en uitwerking van de casus stimuleren tot meedenken, wat het leerrendement zeker ten goede komt. Zo zijn er per casus telkens 'beslismomenten' ingebouwd met een aantal vragen. Bij de antwoorden wordt per beslismoment dieper op de zaak ingegaan.

In de andere 31 hoofdstukken komen de huisartsgeneeskundige epidemiologie en de mogelijkheden (en onmogelijkheden) van de huisartsgeneeskundige setting en middelen onvoldoende aan bod. In deze hoofdstukken gaat men vooral uit van de pathofysiologie, waardoor het besprokene soms minder goed aansluit bij het dagelijks werk van de huisarts. Het boek zou voor huisartsen een stuk interessanter zijn als per hoofdstuk en per probleemgebied kort de huisartsgeneeskundige epidemiologie en de werksituatie van de huisarts was toegevoegd. Bij voorkeur natuurlijk met een aantal praktische tips (hoe vaak komt het voor? Zelf behandelen? Verwijzen? Met welke urgentie?).